

Instytut Historii Nauki im. Ludwika
i Aleksandra Birkenmajerów PAN

Societas Scientiarum Klukoviana et Jablonovianae

Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka
w Ciechanowcu

zapraszają do wzięcia udziału
w międzynarodowej konferencji naukowej

INNOWACJE W ROLNICTWIE - TRADYCJE I WSPÓŁCZESNOŚĆ. PAMIĘCI KSIĘŻNEJ ANNY Z SAPIEHÓW JABŁONOWSKIEJ

Międzynarodowa konferencja odbędzie się
w **trybie online** w dniach 18-19 września 2020 r.

Konferencja poświęcona jest pamięci i dorobkowi księżnej
Anny Pauliny z Sapiechów Jabłonowskiej, a jej organizacja została
zaplanowana z okazji 220 rocznicy jej śmierci.

Księżna Anna Paulina Jabłonowska była wybitną i wpływową przedstawicielką polskiego
Oświecenia, twórczynią jednej z największych i najbardziej wartościowych kolekcji
przyrodniczych osiemnastowiecznej Europy,
zaangażowaną w działalność rolniczą, hodowlaną, botaniczną, społeczną
i polityczną. Z jej wsparcia korzystał m.in. ksiądz Krzysztof Kluk.
Ze względu na bogatą działalność księżnej Anny Jabłonowskiej planujemy wystąpienia
przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych.

Konferencja dofinansowana z programu „Doskonała nauka”
Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Komitet Organizacyjny:

Iwona Arabas, Instytut Historii
Nauki PAN

Robert Księżopolski,
Societas Scientiarum
Klukoviana et Jablonoviana

Komitet Naukowy Konferencji:

dr hab. Iwona Arabas,
prof. PAN - przewodnicząca
dr Robert Księżopolski
- sekretarz

Członkowie:

prof. dr hab. Andrzej Betlej
prof. dr hab. Waldemar
Buchwald
prof. dr hab. Ludwik Frey
prof. dr hab. Mirosława
Krauze-Baranowska
prof. dr hab. Zbigniew Libera
prof. dr hab. Wiktor Łyjak
prof. dr hab. Joanna Partyka
dr hab. Irma Podolak
dr hab. Anna Trojanowska
prof. dr hab. Zbigniew Wójcik
prof. dr hab. Alicja Zemanek
prof. dr hab. Zofia Zielińska

Program konferencji

18 września

10.00 - 10.30 otwarcie dr hab. Jacek Soszyński, prof. PAN,
dyrektor Instytutu Historii Nauki PAN oraz dyrektor
Dorota Łapiak, Muzeum Rolnictwa im. Ks. Krzysztofa
Kluka w Ciechanowcu

Sesja I

10.30-13.15 prowadzenie dr hab. Joanna Partyka, prof. PAN

1. Jarosław Kurkowski, „Państwa w państwie?” Uwagi o roli magnaterii u schyłku istnienia I Rzeczypospolitej
2. Zofia Zielińska, Klimat wychowawczy środowiska Anny z Sapiehów Jabłonowskiej w świetle pamiętników jej stryja – biskupa Józefa Juliana Sapiehy
3. Zbigniew J. Wójcik, Józef Rostański (1850-1928) o księżnej Annie Jabłonowskiej i księdzu Krzysztofie Kluku
4. Wiktor Zygmunt Łyjak, Co mogło łączyć Annę z Sapiehów Jabłonowską z księdzem Krzysztofem Klukiem
5. Bożena Popiołek, „Gospodarskie kłopoty Jadwigi z Jabłonowskich Woroniczowej, kasztelanowej kijowskiej”
6. Eryk Kotkowicz, Ziemiańin podlaski wobec kryzysu lat dziewięćdziesiątych XVIII wieku na podstawie pamiętnika Michała Starzeńskiego

Dyskusja

Sesja II

13.15-16.00 prowadzenie dr hab. Joanna Schiller-Walicka, prof. PAN

1. Joanna Partyka, Wskazówki agronomiczne w siedemnastowiecznych podręcznikach ziemiańskich J.K. Haura. Odwołanie do tradycji jako podstawa gospodarowania
2. Maria Śledzianowska, Zainteresowania ideami fizjokratyzmu francuskiego w Polsce w czasach działalności księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej
3. Andrej K. Sytin, Dmitry D. Slastunov, Alexey V. Grebenjuk, Herbarium of Abracham Ens as a masterpiece of baroque style in botany
4. Katarzyna Pękacka-Falkowska, Nie tylko Kluk i Jabłonowska... Flora rodzima w badaniach Jacoba Breyny'ego
5. Lidia Maria Czyż, Sylwia Tulik, Egzotyczne rośliny w dendrariach i oranżeriach dworskich Podkarpacia (Medyka, Dubiecko)
6. Ludwik Frey, Podróże Aleksandra Antoniego Sapiehy – polski przyczynek do poznania przyrody bałkańskiej

Dyskusja

19 września

Sesja III

10.00-12.20 prowadzenie dr hab. Iwona Arabas, prof. PAN.

1. Wojciech J. Szypuła, Współczesne zastosowania wi-
dłaków wymienionych w „Dykcyonariusz roślinnym”
Krzysztofa Kluka
2. Justyna Makowska-Wąs, Irma Podolak, Leki co zastępują
inne - substytuty kiny według Kluka
3. Małgorzata Jeziorek, Agnieszka Pietrosiuk, Potencjał
lecniczy i użytkowy barwnych pochodnych szikoniny
pozyskiwanych z Boraginaceae - tradycyjne zastosowania
oraz współczesne kierunki badań z zastosowaniem
biotechnologii roślin
4. Mirosława Krauze-Baranowska, Arnika górską - tradycja
stosowania na tle wyników badań naukowych
5. Robert Książkowski, Rośliny lecznicze i aromatyczne
w Europie jako szansa rozwoju innowacyjnego rolnictwa.
Raport Grupy Fokusowej EIP AGRI

Dyskusja

Sesja IV

12.20-15.10 prowadzenie dr Robert Książkowski

1. Jacek Drobnik, Polskie odkrycia roślin leczniczych od
XVII do połowy XX w.
2. Ewa Kaczmarzyk, Dzieła ks. Krzysztofa Kluka jako
przykład pierwszych rozpraw botanicznych z systemem
Linneusza na ziemiach polskich
3. Iwona Arabas, Larysa Bondar, Rośliny egzotyczne
w dobrach Anny Jabłonowskiej: uprawa i obecność
w siemiatyckim Gabinetecie Historii Naturalnej
4. Piotr Daszkiewicz, Anna Jabłonowska, kolekcje gadów
i płazów, a herpetologia w Rzeczypospolitej w XVIII
wieku
5. Alicja Czuber-Filonik, Przemiany w kolekcjonerstwie
naturalistów w XVIII wieku. Porównanie gabinetu
osobliwości w Białej i gabinetu historii naturalnej
w Siemiatyczach.
6. Dmytro Kepin, A history of museum work in Ukraine
in the period of 15th– 18th centuries

Dyskusja i podsumowanie konferencji

Informacje uzupełniające:

Międzynarodowa konferencja
"Innowacje w rolnictwie -
tradycje i współczesność.
Pamięci Anny z Sapiechów
Jabłonowskiej" będzie orga-
nizowana przy współudziale
Societas Scientiarum Klukoviana
et Jablonoviana i Muzeum
Rolnictwa im. ks. K. Kluka
w Ciechanowcu.

Konferencja w szerokim za-
kresie uwzględni udział
podmiotów regionalnych
przede wszystkim z Podlasia
i Lubelszczyzny, co powinno
zainicjować w przyszłości
wiele lokalnych projektów
popularyzujących naukę
i aktywizujących lokalne
społeczeństwo obywatelskie.

Kontakt do Organizatorów:

Robert Księżopolski,

Societas Scientiarum Klukoviana

et Jablonoviana,

Tel.: 668 840 034,

mail:

biuro@jablonowska-konferencja.pl

strona internetowa:

<https://jablonowska-konferencja.pl>

*Societas
Scientiarum
Klukoviana
et Jablonoviana*

Uczestnictwo w konferencji online jest bezpłatne:

Osoby zainteresowane biernym udziałem w konferencji,
prosimy o rejestrację poprzez stronę internetową
Konferencji:

<https://jablonowska-konferencja.pl/>

Patronat

Komitet Historii Nauki
i Techniki PAN

Polskie Towarzystwo
Farmaceutyczne

Sekcja Fitoterapii
PTL

Honorowy patronat
Burmistrza Ciechanowca

Honorowy patronat
Burmistrza Kocka